

**INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj - mart/ožujak 2015. godine
u Bosni i Hercegovini**

Sarajevo, maj/svibanj 2015. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor u BiH.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja u BiH.....</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH.....</i>	4
2. Javne finansije u BiH.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH.....</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda u BiH.....</i>	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor u BiH.....	7
3.1. <i>Cijene – Indeks potršačkih cijena (CPI).....</i>	7
3.2. <i>Monetarni agregati.....</i>	8
3.3. <i>Prosječna obvezna pričuva.....</i>	8
3.4. <i>Devizne pričuve Centralne banke BiH.....</i>	9
3.5. <i>Depoziti.....</i>	9
3.6. <i>Krediti.....</i>	10
3.7. <i>Berze.....</i>	10
4. Vanjski sektor.....	11
5. Strane direktne investicije u BiH.....	13

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje (u daljem tekstu : Direkcija) je zadužena da prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i informaciju o kretanju makroekonomskih pokazatelja mjesечно dostavlja Vijeću ministara, radi poduzimanja potrebnih aktivnosti iz nadležnosti Vijeća ministara radi prevladavanja krize i poticanja ekonomskog rasta.

Direkcija je zadužena da Informaciju dostavlja mjesечно i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

Informacija prati kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Trenutno stanje u ekonomiji BiH

Dostupni pokazatelji vanjske trgovine, industrijske proizvodnje i dr. za BiH ukazuju na rast ekonomske aktivnosti u prvom tromjesečju 2015. godine. Ovaj rast je po svemu sudeći zasnovan na određenom realnom povećanju izvoza i aktivnostima realnog sektora s jedne strane, te blagom povećanju domaće tražnje i uvoza s druge strane. Pri tome je realno smanjenje vanjskotrgovinskog deficitia po svemu sudeći bilo znatno skromnije u odnosu na nominalno, te otuda i skromniji doprinos ukupnom ekonomskom rastu.

Rast robnog izvoza na godišnjem nivou praćen povećanjem prerađivačke industrije u odnosu na četvrti kvartal 2014. godine ukazuje na određeno jačanje aktivnosti u realnom sektoru u BiH. Realni rast robnog izvoza je znanto (skoro dvostruko) veći u odnosu na skromnu nominalnu stopu od 2,7% obzirom da iza nje u značajnoj mjeri стоји godišnji pad svjetskih cijena nafte od skoro 50%. Ovakav rast izvoza je ostvaren uz zanemariv doprinos električne energije. Ovo je bilo dovoljno da se tek donekle potakne prerađivačka industrija čija je proizvodnja realno povećana za 3,9% u odnosu na četvrti kvartal 2014.godine. Ovo je tek bilo dovoljno da se izjednači nivo proizvodnje iz istog perioda prethodne godine.

Pomenuti pad cijena nafte je takođe u velikoj mjeri doveo i do nominalnog pada robnog uvoza od 1,9% (g/g). S tim u vezi, rast robnog uvoza bez nafte i naftnih derivata bi bio pozitivan sa stopom od 1,6%, pa bi prema tome i pad robnog deficitia u realnom smislu (bez obzira na realno veći rast izvoza od nominalnog) bio slabiji od nominalnog (7,8%). Ovakvo kretanje uvoza ukazuje na blago povećanje domaće tražnje, na što dodatno ukazuje godišnji rast PDV prihoda po prijavama od 1,1%, te realni rast prometa maloprodaje od 7,2% (g/g) u prvom tromjesečju 2015. godine.

1. Realni sektor u BiH

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Na osnovu dostupnih pokazatelja BHAS-a za prvi kvartal 2015. godine može se konstatovati da u Bosni i Hercegovini nije napravljen značajniji iskorak kada je u pitanju industrijska proizvodnja. Tako je BiH tokom prvog kvartala 2015. godine zabilježila stagnaciju ukupne industrijske proizvodnje sa registriranim smanjenjem fizičkog obima proizvodnje od 0,7% u odnosu na isti period prethodne godine.¹ Međutim, prilikom posmatranja industrijske proizvodnje u BiH potrebno je imati u vidu i izraženi bazni efekt iz prvog kvartala prethodne godine koji je bio izrazito povoljan sa ukupnim rastom industrijske proizvodnje od 4,5%.

Sektorski posmatrano, ključni razlog za stagnaciju ukupne industrijske proizvodnje tokom prvog kvartala 2015. godine bila je prerađivčka industrija koja čini 2/3 ukupne industrije i u navedenom periodu ostvarila je neznatan porast proizvodnje od samo 0,2%. Međutim, ako se prerađivačka industrijata poredi sa četvrtim kvartalom prethodne godine primjetan je određeni napredak pa je tako registrirani rast K1 2015/K4 2014 iznosio 3,9%, što je potvrđeno i kvartalnim povećanjem izvoza od 2,7%. Tokom prvog kvartala 2015. godine izostao je značajniji doprinos sektora za proizvodnju električne energije koji je zabilježio skromno povećanje proizvodnje od 0,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Ključni razlog za stagnaciju sektora za proizvodnju električne energije tokom prvog kvartala 2015. godine bio je pad proizvodnje električne energije u termo elektranama, što je u konačnici dovelo do kvartalnog pada proizvodnje u sektoru rudarstava od oko 8%.

Tabela 1: Industrijska proizvodnja u BiH

Indeksi g/g		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015			
										Januar	Februar	Mart	K1
Industrijska proizvodnja fizički obim	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	102,5	95,6	107,3	100,0	98,3	95,8	98,5	97,6
	RS	102,5	117,0	111,0	105,2	105,1	96,2	104,1	100,7	100,4	107,0	103,4	103,7
	BiH	107,2	111,1	93,4	104,3	102,2	96,3	105,2	100,1	98,7	98,9	100,4	99,3

Izvor: BHAS,FZZS,RZZS

1.2. Tržiste rada u BiH

Ukupna radna snaga u BiH u februaru 2015. godine se nastavila uvećavati zbog povećanja broja zaposlenih lica. U istom periodu broj nezaposlenih lica u BiH je smanjen (poređenje g/g). Rast broja zaposlenih u većini područja djelatnosti je doprinijeo da ukupan broj zaposlenih u februaru 2015. godine bude veći za 1,9% g/g i iznosi 706,4² hiljada. Najznačajniji porast broja zaposlenih je u području prerađivačke industrije koja zapošljava oko 19% od ukupno zaposlenih u BiH. Ukupan broj nezaposlenih lica u martu 2015. godine je smanjen za 1% g/g. Administrativna stopa nezaposlenosti u februaru 2015. godine je iznosila 43,8%³ i manja je za 0,7 p.p. u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje "Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za mart 2015. godine", 24.04.2015.

² Privremeni podatak. Izvor: BHAS.

³ Administrativna stopa nezaposlenosti je izračunata kao odnos broja nezaposlenih lica i ukupne radne snage. Podatak se odnosi na februar jer broj zaposlenih za mart nije objavljen u periodu izrade Informacije.

Uporedno sa povećanjem broja zaposlenih prosječna neto plata u BiH u februaru 2015. godine je nominalno smanjena za 0,3% g/g, dok je realni rast neto plate 0,4% zbog deflacijske u posmatranom mjesecu. Najznačajnija smanjenja neto plata su u područjima umjetnosti, zabave i rekreacije, poslovanja nekretninama, građevinarstvu, poljoprivredi, lovu i šumarstvu (poređenje sa istim mjesecom 2014. godine). Prosječna penzija u BiH u martu 2015. godine je veća za 2,5% (361⁴ KM) u odnosu na isti mjesec 2014. godine, ali se nije bitno mijenjala u poređenju sa prosječnom penzijom u februaru 2015. godine (tabela ispod).

Tabela 2: Osnovni indikatori tržišta rada u BiH⁵

Period	Broj zaposlenih lica u BiH	Broj nezaposlenih lica u BiH	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Prosječna penzija u BiH (KM)
I 2015.	706.971	551.167	828	358
II 2015.	706.411	550.095	820	362
III 2015.	-	546.779	-	361
Stope rasta g/g				
I 2015.	2,1%	-1,1%	-1,2%	1,6%
II 2015.	1,9%	-1,2%	-0,3%	2,6%
III 2015.	-	-1,0%	-	2,5%

Izvor: BHAS, entitetski zavodi za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje BD, penzioni fondovi u BiH

2. Javne finansije u BiH

2.1. Indirektni porezi u BiH

Nakon smanjenja u januaru i nešto sporijeg rasta u februaru, u martu 2015. godine neto prihodi od indirektnih poreza su zabilježili značajno povećanje od 10,5%. Rast neto prihoda je rezultat rasta prikupljenih bruto prihoda od 8,3%, kao i smanjenja povrata od 1,1%. Međutim, ako se posmatra kumulativ za prva tri mjeseca tekuće godine, rast neto prihoda bilježi skromniji rast u odnosu na isti period prethodne godine. Rast prihoda od PDV (5,8%) na mjesčešenom nivou je rezultat rasta uvoza u posmatranom mjesecu.

Ako se posmatraju prihodi od PDV-a prikupljeni u prva tri mjeseca, evidentira se njihovo smanjenje, što je rezultat smanjenja uvoza u istom periodu. Ostale vrste prihoda bilježe rast.

Prema poreskim prijavama za prva tri mjeseca, prihodi od uvoznog PDV-a su zabilježili smanjenje od 1,8%, dok domaći PDV bilježi rast od čak 19,8%.

Raspodjela sredstava sa JR UIO se vrši tako da se prvo odvoje sredstva za servisiranje vanjskog duga, a ostatak je namjenjen za finansiranje budžeta. Sredstva raspoloživa za raspodjelu sa JR UIO su u martu mjesecu porasla za 7,6% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, dok su za prva tri mjeseca rasla znatno sporije (3,8%) u odnosu na isti period prethodne godine. Smanjenje potreba za servisiranjem vanjskog duga od 10,1% (g/g), za prva tri mjeseca, je doveo do rasta finansiranja budžeta od 5,8% (g/g).

⁴ Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu entitetskih nivoa penzija ponderisanih odnosom ukupnog broja penzionera u svakom od bh. entiteta.

⁵ Podatak o broju zaposlenih i neto platama za mart 2015. godine nije objavljen u periodu pripreme Informacije.

Tabela 3: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (rast g/g u % ako nije drugačije naznačeno)

	2014 struktura	2012	2013	2014	2014 jan- mar	2015 jan- mar	2015 feb	2015 mar
Bruto prihodi - prikupljeno	100,0	-0,1	0,2	6,1	6,1	3,5	2,5	8,3
Povrati	18,5	0,2	12,8	17,6	1,9	5,0	8,3	-1,1
Neto prihodi - prikupljeno	81,5	-0,1	-2,1	3,8	7,1	3,1	1,3	10,5
PDV	51,5	0,5	-1,9	3,4	9,5	-2,3	2,1	5,8
Carine	3,7	-18,5	-5,6	11,5	12,8	11,3	8,4	14,0
Akcize	21,2	2,8	-2,5	3,2	4,2	10,1	13,2	9,1
Putarine	4,7	-1,3	-0,1	3,2	12,7	5,9	12,2	8,8
Ostali prihodi	0,3	-1,7	1,9	7,6	-2,7	9,3	14,3	7,8
Neusklađeni prihodi	0,1	-75,0	103,9	612,8	-79,8	423,3	0,0	0,0
Raspoloživo za raspodjelu	100,0	0,0	0,1	6,0	6,6	3,9	3,2	7,6
Minimalne rezerve	18,8	0,2	12,6	17,4	0,6	4,5	7,0	-1,1
Budžeti	81,2	-0,1	-2,1	3,6	8,1	3,8	2,4	9,6
Servisiranje vanjskog duga	10,6	37,2	47,5	2,9	50,9	-10,1	36,5	-33,0
FBiH	6,8	37,8	51,0	3,3	47,9	-10,2	36,9	-33,6
RS	3,7	36,1	41,1	1,9	56,5	-10,1	35,7	-31,9
BD	0,0	19,7	474,5	83,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga	70,6	-2,8	-7,2	3,8	3,8	5,8	0,8	26,1
Institucije BiH	12,1	8,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8
FBiH	37,2	-6,0	-7,7	4,8	5,6	9,1	2,8	35,7
RS	18,9	-2,8	-11,0	4,3	2,4	3,6	-2,7	29,5
BD	2,4	-1,5	-2,9	3,9	9,7	4,4	2,7	10,6

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje

2.2. Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda u BiH

Na nivou BiH, a u nadležnosti entitetskih poreskih uprava, prikupljeno je za 2,6% više prihoda u odnosu na isti period prethodne godine, i to zahvaljujući rastu prihoda od direktnih poreza (1,9%) i prihoda od doprinosa od 3,6%. Prethodnih mjeseci ostvareni prihodi po osnovu taksi, kazni i naknada su bili značajna komponenta rasta ukupnih prihoda, ali na kraju posmatranog perioda (I-III 2015.) bilježe smanjenje.

Prema podacima PU FBiH, sve kategorije prihoda bilježe rast osim poreza na dobit i doprinosa za zapošljavanje, što je dovelo do rasta ukupnih prihoda od 4,1%.

Nešto nepovoljnija situacija je u nadležnosti PU RS, gdje je zabilježeno smanjenje ukupnih prihoda od 0,2%. Do smanjenja su doveli smanjenje prihoda od poreza na dohodak, smanjenje prihoda od najznačajnijih kategorija doprinosa (PIO, zdravstvo), kao i smanjenje ostalih prihoda (takse, naknade, kazne).

Tabela 4: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i sl.

Naziv prihoda	FBiH jan-mar 2015			RS jan-mar 2015			BiH jan-mar 2015		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2014	2015		2014	2015		2014	2015	
Direktni porezi	148,8	152,9	2,8	113,3	114,1	0,7	262,1	267,0	1,9
Porez na dohodak	69,4	74,3	7,1	56,2	53,1	-5,5	125,6	127,4	1,5
Porez na dobit	53,6	51,2	-4,4	52,1	54,3	4,2	105,7	105,5	-0,2
Porezi građana	25,4	27,0	6,0	2,5	3,1	22,7	27,9	30,0	7,4
Ostali porezi	0,3	0,4	18,2	2,5	3,6	42,6	2,9	4,0	39,7
Ostale takse, kazne i naknade	121,0	133,6	10,4	96,1	81,1	-15,6	217,2	214,7	-1,1
Doprinosi	646,6	667,6	3,2	305,8	319,1	4,3	952,4	986,6	3,6
PIO	357,5	372,0	4,1	172,1	169,3	-1,6	529,6	541,3	2,2
Zdravstvo	258,9	265,7	2,6	112,2	109,9	-2,0	371,1	375,6	1,2
Nezaposleni	30,2	29,8	-1,5	8,4	8,6	2,5	38,6	38,3	-0,6
Dječja zaštita	0,0	0,0	-	12,3	12,6	2,4	12,3	12,6	2,4
Zapošljavanje invalida	0,0	0,0	-	0,9	1,0	11,8	0,9	1,0	11,8
Fond solidarnosti	0,0	0,0	-	0,0	17,7	-	0,0	17,7	-
UKUPNO	916,4	954,1	4,1	515,3	514,3	-0,2	1.431,7	1.468,3	2,6

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor u BiH

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

Iako je u martu 2015. godine u BiH zabilježena deflacija (0,2% g/g), primjećuje se da je intenzitet smanjenja cijena slabiji u odnosu na početak godine. Niže cijene nafte na svjetskom tržištu su imale uticaj na kretanje cijena u odjeljku prevoza koje su u posmatranom mjesecu smanjene za 6,4% g/g, što je značajno doprinijelo deflacji u BiH. Cijene su takođe smanjene u odjeljcima odjeće i obuće i ostalih dobara i usluga (g/g). Većina ostalih odjeljaka CPI indeksa u martu 2015. godine je zabilježila umjeren rast cijena što je usporilo intenzitet smanjenja opšteg nivoa cijena. Izuzetak je odjeljak alkohola i duvana koji bilježi brži rast cijena od 6,6% g/g.⁶ Time je u prvom kvartalu 2015. godine u BiH zabilježena deflacija od 0,6% g/g (tabela ispod).

Tabela 5: Indeksi potrošačkih cijena pojedinih odjeljaka – poređenje isti period prethodne godine

Odjeljci	I 2015	II 2015	III 2015	I-III 2015 I-III 2014
Hrana i bezalkoholna pića	99,4	100,4	100,7	100,2
Stanovanje, vodosnab., el. energ., plin i dr. energenti	101,2	101,2	101,5	101,3
Prevoz	91,5	91,6	93,6	92,2
Odjeća i obuća	93,5	94,2	95,4	94,3
Alkoholna pića i duvan	106,6	106,6	106,6	106,6
CPI ukupan indeks	99,1	99,3	99,8	99,4

Izvor: BHAS

3.2. Monetarni agregati

Ukupna novčana masa (M2) za prvi kvartal 2015. godine iznosila je 17,3 mlrd. KM i veća je za 7,2% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Najveći doprinos rastu M2 dali su prenosivi i ostali depoziti

⁶ Povećanje akciza na cigarete i duvan u januaru 2015. godine.

u domaćoj valuti (po 1,9 p.b. svaka komponenta), a zatim slijedi gotovina izvan banaka (1,8 p.b.), prenosivi depoziti u inozemnoj valuti (0,9 p.b.), te ostali depoziti u inozemnoj valuti (0,8 p.b.).

Pričuvni novac u promatranom razdoblju iznosio je 6,8 mlrd. KM i zabilježio je usporavanje rasta g/g zbog usporenijeg rasta prosječnih obveznih pričuva. Stopa rasta M0 za prvi kvartal iznosila je 7,9% g/g što je 1,4 p.b. niže u odnosu na kraj godine.

Tabela 6: Monetarni agregati (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Pričuvni novac (M0)	Transakcijski novac (M1)	Kvazi novac (QM)	Novac u širem smislu (M2)
1	2	3	4	5	6=4+5
2015.	01.	6.846	7.226	10.007	17.233
2015.	02.	6.836	7.254	10.048	17.302
2015.	03.	6.808	7.250	10.070	17.320
Stopе rasta g/g					
2015.	01.	9,1%	9,4%	5,9%	7,3%
2015.	02.	7,9%	9,6%	5,0%	6,9%
2015.	03.	7,9%	8,8%	6,1%	7,2%

Izvor: CBBiH

3.3. Prosječna obvezna pričuva

Prosječan saldo računa obveznih pričuva na godišnjoj razini bilježi rast od 7,3% g/g i usporio je poredeći s krajem godine za 5,4 p.b. zbog usporenijeg rast depozita domaćih sektora. Prosječna stopa obvezne pričuve za prvi kvartal 2015. godine iznosila je 8,6%, a implicitna stopa obvezne pričuve iznosila je 22,1%. Struktura obveznih pričuva kao i stope obveznih pričuva dani su u tabeli ispod.

Tabela 7: Prosječna obvezna pričuva (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Osnovica za obračun obvezne pričuve	Prosječne obvezne pričuve	Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH	Razlika	Stopa obvezne pričuve	Implicitna stopa obvezne pričuve
1	2	3	4	5	6=5-4	7=4/3	8=5/3
2015.	01.	16.299	1.398	3.697	2.298	8,6%	22,7%
2015.	02.	16.246	1.390	3.562	2.172	8,6%	21,9%
2015.	03.	16.253	1.390	3.598	2.208	8,6%	22,1%
Stopa rasta g/g							
2015.	01.	3,8%	4,1%	8,3%	11,1%	-	-
2015.	02.	3,5%	3,6%	4,7%	5,4%	-	-
2015.	03.	3,3%	3,2%	7,3%	10,1%	-	-

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne pričuve Centralne banke BiH

Bruto devizne pričuve za prvi kvartal 2015. godine iznosile su 7,8 mlrd. KM, a rast je iznosio 12,1% g/g. Rast izvoza, a pad uvoza g/g, dalo je pozitivan doprinos rastu deviznih pričuva. U odnosu na kraj 2014. godine zabilježen manji pad od 0,4% deviznih pričuva, što je uobičajeno za prvi kvartal.

Promatrajući strukturu deviznih pričuva, učešće depozita kod nerezidentnih banaka smanjeno je u korist investicija u vrijednosne papire. Pregled strukture deviznih pričuva dan je u tabeli ispod.

Tabela 8: Devizne pričuve (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Zlato	Držanje SDR	Inozemna valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne pričuve
1	2	3	4	5	6	7	8	9=3+...8
2015.	01.	213	5	84	1.988	0	5.505	7.795
2015.	02.	203	9	89	1.904	0	5.638	7.843
2015.	03.	205	9	97	1.202	0	6.284	7.797
Stopa rasta g/g								
2015.	01.	23,9%	-94,3%	-30,0%	-19,5%	-	32,1%	11,0%
2015.	02.	11,1%	259,6%	55,0%	-3,7%	-	19,3%	12,9%
2015.	03.	16,9%	268,0%	33,8%	-20,1%	-	20,9%	12,1%

Izvor: CBBiH

3.5 Depoziti

Ukupni depoziti u prvom kvartalu 2015. godine zabilježili su usporavanje poredeći s istim razdobljem prošle godine. U promatranom razdoblju iznosili su 15,2 mlrd. KM, a zabilježena je stopa rasta od 5,5% g/g što je 2,4 p.b. manje u odnosu na kraj 2014. godine. Jedan od razloga jeste isključenje jedne banke iz bilance stanja bankarskog sektora u BiH .

Promatrajući strukturu depozita prema sektorima, sektor stanovništva i ostali bilježe pozitivan godišnji rast, dok sektor nefinansijskih poduzeća (zbog nefinansijskih privatnih poduzeća) i depoziti sektora opće vlade bilježe negativne stope rast g/g . Detaljan pregled sektorske strukture depozita dan je u tabeli ispod.

Tabela 9: Kretanje depozita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)⁷

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinansijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali
2015.	01.	15.165,7	9.157,9	3.480,2	1.273,2	1.254,4
2015.	02.	15.152,9	9.255,8	3.421,0	1.222,0	1.254,2
2015.	03.	15.228,0	9.364,2	3.396,8	1.265,2	1.201,9
Stopa rasta g/g						
2015.	01.	5,8%	8,6%	-0,6%	6,1%	5,3%
2015.	02.	4,9%	9,5%	-1,8%	-5,1%	2,3%
2015.	03.	5,5%	10,2%	-2,1%	-0,6%	1,1%

Izvor: CBBiH

3.6 Krediti u BiH

Kao i ukupni depoziti i ukupni krediti zabilježili usporavanje u odnosu na kraj 2014. godine. U prvom kvartalu 2015. godine ukupni krediti iznosili su 16,9 mlrd. KM i zabilježili su povećanje od svega 1,6% g/g. Slab rast kredita dodatno je usporen isključenjem jedne banke iz aktive bankarskog sektora BiH.

⁷ Sektor nefinansijskih poduzeća čine nefinansijska javna i privatna poduzeća. Sektor opće vlade čine sve razine vlada u BiH. Za potrebe izrade Informacije ostali sektor čine: ostale finansijske institucije, neprofitne organizacije i ostali.

Najveći doprinos rastu ukupnih kredita dali su krediti plasirani sektoru stanovništva (2,4 p.b.) i sektoru opće vlade (1,3 p.b.), dok sektor nefinancijskih poduzeća je dao negativan doprinos rastu (-2,1 p.b.). Detaljan pregled sektorske strukture kredita dan je u tabeli ispod.

Tabela 10: Kretanje kredita (u mil. KM, stanje na kraju razdoblja)

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Krediti ostalim sektorima
2015.	01.	16.735,8	7.473,4	8.056,0	1.118,5	87,9
2015.	02.	16.777,2	7.484,2	8.086,7	1.115,6	90,7
2015.	03.	16.887,1	7.553,2	8.104,6	1.139,5	89,8
Stopa rasta g/g						
2015.	01.	2,2%	6,0%	-3,3%	23,8%	-0,6%
2015.	02.	1,6%	5,9%	-4,2%	21,0%	5,1%
2015.	03.	1,6%	5,6%	-4,1%	22,6%	1,9%

Izvor: CBBiH

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu martu 2015. godine ostvaren je promet u iznosu od 92,5 miliona KM što čini 54,6% od ukupnog ostvarenog prometa na berzama u BiH u ovome mjesecu. U sklopu 582 transakcije prometovano je 2.070.940 vrijednosnih papira. Koristeći infrastrukturu Sarajevske berze, u mjesecu martu, održane su 24. i 25. emisija trezorskih zapisa Federacije Bosne i Hercegovine. Metodom višestrukih cijena ukupno prikupljeno 59,8 miliona KM. To je ujedno i najveći razlog povećanja prometa na SASE u mjesecu martu koji je veći za 62,1% u odnosu na promet u istom mjesecu 2014. godine.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu martu 2015. godine ostvaren je promet u iznosu od 77 miliona KM što čini 45,4% od ukupnog prometa ostvarenog na berzama u BiH u ovome mjesecu. Promet na BLSE je veći za 150,1% u odnosu na promet u istome mjesecu prošle godine. Od ovoga iznosa 60 miliona KM prometa je ostvaren Javnom ponudom Obveznica RS koja je održana 10.03.2015. godine. Ukupan promet u mjesecu martu na obje berze (SASE i BLSE) u iznosu od 169,5 miliona KM je veći za 93,1% u odnosu na promet u istom periodu 2014. godine.

Tabela 11: Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Mar-13	41.855.902,67	69.104.746,23	110.960.649
Mar-14	57.074.967,61	30.706.272,49	87.781.240
Mar-15	92.509.367,36	77.032.917,58	169.542.285

Izvor: SASE i BLSE

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u mjesecu martu 2015. godine sa vrijednostima u mjesecu martu 2014. godine zabilježen je rast od 7,7%, i ukupnoj kapitalizaciji učestvuje sa 52,3%. Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu martu 2015. godine bilježi rast od 6,9% u poređenju sa vrijednosti u mjesecu martu 2014. godine i učestvuje u ukupnoj kapitalizaciji 47,7%. Vrijednost kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u martu 2015. godine bilježi rast od 0,9% u odnosu na vrijednosti u mjesecu martu 2014. godine.

Kapitalizacija u mjesecu martu 2013., 2014 i 2015. godine je iznosila:

Tabela 12: Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Mar-13	4.341.134.931,22	4.098.665.730,77	8.439.800.661,99
Mar-14	4.334.785.358,38	4.018.256.998,16	8.353.042.356,54
Mar-15	4.667.604.777,59	4.258.923.056,20	8.926.527.833,79

Izvor: SASE i BLSE

4. Vanjski sektor u BiH

Tokom prvog kvartala 2015. godine vanjskotrgovinsku razmjenu u Bosni i Hercegovini karakterisali su solidan izvozni rast, smanjenje uvoza i vanjskotrgovinskog deficit, te poboljšanje pokrivenosti uvoza izvozom u odnosu na isti period prethodne godine.

U posmatranom periodu ukupni bh. izvoz iznosio je 2,117 milijardi KM i u odnosu na prvi kvartal prethodne godine povećan je za 2,7%. U okviru bh. izvoza najveći doprinos rastu ostvaren je u kategorijama baznih metala, prehrambenih proizvoda, hemijskih proizvoda i tekstila. S druge strane, najznačajnije smanjenje i samim tim i najveći negativan doprinos rastu ostvaren je u kategoriji nafte i naftnih derivata gdje je izvoz prepolovljen, te u kategoriji drvo i proizvodi od drveta gdje je registriran kvartalni pad izvoza od preko 10%.

Ako se bh. izvoz u periodu januar-mart 2015. posmatra po geografskoj strukturi evidentno je povećanje izvoza u zemlje CEFTA od 9,3%, dok je izvoz u zemlje EU smanjen za 0,8%. Sa stanovišta glavnih trgovinskih partnera u periodu januar-mart 2015. godine registrirana su povećanje izvoza u Italiju 6,8%, Srbiju 7,4% i Sloveniju 1,7%, dok je s druge strane došlo do smanjenja izvoza u Njemačku 1,6%, Hrvatsku 8%, Austriju 4%.

Tokom prvog kvartala 2015. godine ukupni bh. uvoz iznosio je 3,560 milijardi KM što pretstavlja smanjenje od 1,9 % u odnosu na isti period prethodne godine. Ako se struktura bh. uvoza posmatra po proizvodima najznačajnija povećnja uvoza ostvarena su u okviru kategorija baznih metala, prehrambenih proizvoda te motornih vozila. S druge strane, pad uvoza naftnih derivata od oko 40% pri čemu treba imati u vidu i pad cijene nafte na svjetskom tržištu od oko 50% bio je ključni za smanjenje ukupnog bh. uvoza u navedenom periodu. Tako je vanjskotrgovinski deficit za prvi kvartal 2015. godine iznosio 1,443 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom prethodne godine smanjen je za 7,8%.

Ukupna pokrivenost uvoza izvozom u BiH u posmatranom periodu djelimično je poboljšana u odnosu na isti period prethodne godine i tokom prvog kvartala 2015. godine iznosila je 59,5%.⁸ Detaljniji pregled vanjskotrgovinske robne razmjene u BiH za prvi kvartal 2015. godine prikazan je u tabeli ispod:

⁸ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje "Statistika robne razmjene sa inostranstvom januar-mart 2015. godine", 20.04.2015. godine.

Tabela 13: Vanjskotrgovinska robna razmjena u BiH prema HS klasifikaciji za prvi kvartal 2015. godine

Uvoz i izvoz dobara klasifikovani prema harmonizovanom sistemu kodova (HS)	IZVOZ				UVOD				BILANS									
	K1-2014		K1-2015		K1-2015 promjena u %		K1-2014		K1-2015		K1-2015 promjena u %		K1-2014		K1-2015		K1-2015 promjena u %	
	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p	u mil KM	u mil KM	g/g	p.p		
UKUPNO	2.062.416	2.117.309	2,7	2,7	3.627.380	3.560.120	-1,9	-1,9	-1.564.964	-1.442.811	-7,8	-7,8	59,5%					
1 ŽIVOTINJE I PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PORJEKLA	21.820	31.101	42,5	0,45	100.423	100.420	0,0	0,00	-78.603	-69.319	-11,8	-0,59	31,0%					
2 PROIZVODI BILJNOG PORJEKLA	21.337	38.132	78,7	0,8	165.544	193.680	17,0	0,78	-144.207	-155.548	7,9	0,72	19,7%					
3 MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOG PORJEKLA I BILJNOG PORJEKLA	19.062	33.244	74,4	0,69	30.725	38.572	25,5	0,22	-11.663	-5.328	-54,3	-0,40	86,2%					
4 PREHRAMBENE PRERADEVINE	66.469	63.562	-4,4	-0,14	287.560	295.869	2,9	0,23	-221.091	-232.307	5,1	0,72	21,5%					
5 PROIZVODI MINERALNOG PORJEKLA	241.820	198.718	-17,8	-2,09	672.685	499.076	-25,8	-4,79	-430.865	-300.358	-30,3	-8,34	39,8%					
6 PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI SRODNIH INDUSTRIJA	138.698	157.732	13,7	0,92	358.341	365.933	2,1	0,21	-219.643	-208.201	-5,2	-0,73	43,1%					
7 PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	50.909	61.212	20,2	0,50	203.301	207.442	2,0	0,11	-152.392	-146.230	-4,0	-0,39	29,5%					
8 KOŽA I KRZNO	34.488	36.728	6,5	0,11	125.703	104.278	-17,0	-0,59	-91.215	-67.550	-25,9	-1,51	35,2%					
9 DRVO I PROIZVODI OD DRVETA	142.811	125.843	-11,9	-0,82	38.835	43.042	10,8	0,12	103.976	82.801	-20,4	1,35	292,4%					
10 CELULOZA, PAPIR I KARTON I NJIHOVI PROIZVODI	64.160	56.490	-12,0	-0,37	85.941	93.338	8,6	0,20	-21.781	-36.848	69,2	0,96	60,5%					
11 TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI	98.197	116.209	18,3	0,87	224.648	233.539	4,0	0,25	-126.451	-117.330	-7,2	-0,58	49,8%					
12 OBUĆA, ŠEŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI	162.313	157.804	-2,8	-0,22	87.708	97.539	11,2	0,27	74.605	60.265	-19,2	0,92	161,8%					
13 PROIZVODI OD KAMENA, GIPSA, CEMENTA I SLIČNIH MATERIJALA, KERAMIČKI PROIZVODI, STAKLO I STAKLENI PROIZVODI	16.020	14.735	-8,0	-0,06	56.650	63.730	12,5	0,20	-40.630	-48.995	20,6	0,53	23,1%					
14 BISERI, PLEMENITI METALI I NJIHOVI PROIZVODI, DRAGO I POLUDRAGO KAMENJE	4.075	3.331	-18,3	-0,04	3.729	2.703	-27,5	-0,03	346	628	81,5	-0,02	123,2%					
15 BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH METALA	407.901	430.221	5,5	1,08	329.326	343.146	4,2	0,38	78.575	87.075	10,8	-0,54	125,4%					
16 MAŠINE, APARATI, MEHANIČKI I ELEKTRIČNI UREĐAJI	233.125	244.143	4,7	0,53	522.749	509.480	-2,5	-0,37	-289.624	-265.337	-8,4	-1,55	47,9%					
17 TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI DUELOVI I PRIBOR	78.732	79.275	0,7	0,03	218.335	229.390	5,1	0,30	-139.603	-150.115	7,5	0,67	34,6%					
18 SATOVI, MIJERNI, MUZIČKI I MEDICINSKI INSTRUMENTI	3.969	4.124	3,9	0,01	38.244	56.562	47,9	0,50	-34.275	-52.438	53,0	1,16	7,3%					
19 ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DUELOVI I PRIBOR	9.279	12.800	37,9	0,17	1.150	778	-32,3	-0,01	8.129	12.022	47,9	-0,25	1645,2%					
20 RAZNI PROIZVODI	246.487	252.246	2,3	0,28	75.890	81.563	7,5	0,16	170.597	170.683	0,1	-0,01	309,3%					
21 UMETNICKA DJELA, KOLEKCIJONARSKI PREDMETI I ANTIKVITETI	32	0	-100,0	0,00	10	0	-100	0,00	22	0	-100	0,00	38,5%					
98 NERAZVRSTANO									0	0			0,0					

Izvor: Agencija za statistiku BiH

5. Strane direktne investicije u BiH

Prema posljednjim podacima Centralne banke BiH direktna ulaganja (SDU) u iznose 826,07 miliona KM što je više za 88 % nego 2013. godini.

Tabela 14: Ulaganja po kvartalima u 2012., 2013. i 2014. godini

U milionima KM	K1	K2	K3	K4	K1-K4
2012	55,81	158,44	148,51	146,42	509,18
2013	324,41	207,50	29,96	-122,39	439,48
2014	298,04	235,38	145,37	147,27	826,07

Izvor: CBBiH

Prema dostupnim podacima CBBiH za 9 mjeseci 2014. godine najviše je bilo ulaganje u oblasti proizvodnje sa preko 50% , dok je od zemalja najveće ulaganja bilo iz Rusije i Velike Britanije.

Od događaja koji će imati utjecaja na strane direktne investicije treba spomenuti da je 13.03.2015. godine Agencija za ocjenu kreditnog rejtinga „Standard & Poor's“ potvrdila Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B“ sa stabilnim izgledima.

Nakon rasprave na sjednici, Vijeće ministara je usvojilo sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Sve navedeno u ovoj Informaciji, a i ostali raspoloživi podaci ne ukazuju na pozitivne pomake po pitanju ekonomske aktivnosti u ovoj u odnosu na prethodnu godinu, te je potrebno poduzeti aktivnosti u skladu sa nadležnostima pojedinih razina vlasti koje će poboljšati stanje u ekonomiji BiH , te osigurati oporavak i rast.
2. Vijeće ministara je primilo Informaciju k znanju.